

Radu Pavel GHEO

Fiction-Ltd

Un drum cu Ceapă

clipuri și povești

POLIROM
2020

© 2020 by Editura POLIROM

Această carte este protejată prin copyright. Reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea prin orice mijloace și sub orice formă, cum ar fi xeroxarea, scanarea, transpunerea în format electronic sau audio, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informațiilor, cu scop comercial sau gratuit, precum și alte fapte similare săvîrșite fără permisiunea scrisă a deținătorului copyrightului reprezentă o încălcare a legislației cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepsesc penal și/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

Foto copertă: © foryouinf/Depositphotos.com (prelucrare)

Foto autor: Claudia Bucsai

www.polirom.ro

Editura POLIROM

Iași, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700506

București, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A,
sc. 1, et. 1, sector 4, 040031, O.P. 53

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României:

GHEO, RADU PAVEL

Un drum cu Ceapă: clipuri și povești / Radu Pavel Gheo. – Iași:
Polirom, 2020

ISBN: 978-973-46-8187-7

821.135.1

Printed in ROMANIA

Cuprins

I

Prostu'	9
Cînd lumea se cunoștea	16
Frumos	19
Nasol	23
Numele mierlei	28
Mascarpone și nocciola	34
Degradare	39
Directul cu explozia	42
Îngerul la telefon	46
Gheare de pisică	52
Străzi noi	61
La poștă	66
Puii	70
De unde vin copiii	73
Integrare la Găurești	79
Pregătiri de nuntă	88
Scrisoare mamei	96
Ultima cursă	100

II

Vibrăția vieții	107
Adevărul despre şampanie	110
Manifestele	123

Un drum cu Ceapă	143
Din alte vremi	146
Extratereștrii	152
Altă lume	157
O boală a locului	162
CFR 2015	167
Oaza de la demisol	170
Poezii pentru serbare	174
Lectura de după-amiază	177

III

Unchiul nostru Rafael	183
Anomalia	198
Dar de Crăciun	207

Adevărul despre şampanie

— Hai, mami, mă laşi? Că nu stau mult! se tîngui Gheorghiţă cu un glas plîngăret, dar foarte sonor.

— Bun, du-te, du-te, că-mi spargi urechile! răspunse mama băiatului. Dar să nu stai pîn' să-nsară! Un' te duci?

— Ăăă... păñă-n vale. La copii, răspunse vag puştiul. Nu voia să spună că merge la Dan a lu' Bregda. Era departe, tocmai în celălalt capăt al satului. Dar nu asta era problema. Mamei lui Gheorghiţă nu-i plăcea de Dan. Multor părinţi nu le plăcea de Dan. Ziceau că-i bătăuş şi prost-crescut. Că umblă vandra prin sat şi n-o ascultă pe maică-sa. Nu dădea bună ziua şi drăcuia. Cîteodată parcă se băga Satana în el. Numa' duminică, cînd mergea pe uliţă, a trecut pe lîngă a bătrînă a lu' Stana şi baba l-a întrebat de ce nu zice „Bună ziua“. Şi Dan i-a zis să se ducă dracului de babă şi-a luat-o la fugă. Na, aşa era ăla mic a lu' Bregda.

Gheorghiţă ştia asta. Se cam temea de Dan. Dan era mai mare cu doi ani ca el. Odată, mai demult, îl bătuse pe Gheorghiţă pe teren, cînd jucau fotbal, ca de obicei, „dealul“ cu „valea“. De atunci Gheorghiţă căuta să nu-l supere. Dar tot era ispitit să fie prieten cu el, fiindcă Dan era tare. Şi dacă era prietenul lui Dan, nimeni n-ar fi avut curaj să se mai lege de el.

Ieri, cînd jucaseră iar fotbal, intrase în vorbă cu el. Dan nu se mai încăierase cu nimeni. Era într-o fază

bună. Aşa că Gheorghiță s-a apropiat de el pe drumul spre sat, cînd se întorceau toţi acasă, transpiraţi şi oboziţi. L-a măsurat cu privirea: negricios, uscat şi vînos, cu un cap mic şi cu părul negru, lins şi tuns scurt, cu breton, Dan rînjea vioi. Părea încordat, dar aşa arăta de cînd îl ştia Gheorghiță. S-a dus lîngă el, şi-a potrivit pasul după al lui şi au intrat în vorbă: Gheorghiță supus, Dan autoritar. Iar acum, cine ştie de ce, Dan s-a arătat mult mai binevoitor cu blondul pricăjit din deal.

— Vezi ce muşchi am? i-a zis la un moment dat, îndoind braţul drept. Uite, pune mâna.

Şi-a încordat muşchii braţului, care i s-au umflat vizibil. Gheorghiță i-a pipăit cu grijă.

— Uau! a exclamat el.

— Să vezi ce aparate mi-am făcut acasă! i-a spus radios Dan.

— Aparate?

— De exerciţii. Pentru muşchi, l-a lămurit brunetul. Dacă vrei, vino mâine la mine şi-ti arăt. Te las să faci şi tu la ele.

— Pe cuvînt? a exclamat însufleţit Gheorghiță.

— Pe cuvînt! Şi-ţi mai arăt o... o chestie. N-ai văzut în viaţa ta, a adăugat misterios Dan, coborînd glasul.

*

Aşa că acum, odată scăpat de-acasă, Gheorghiță o porni repede spre casa lui Dan. Era cam patru după-amiază şi soarele ardea, roşu, deasupra satului. Gheorghiță o luă pe sub castanii cu coroane rotunde şi dese. Era vesel şi plin de avînt. Mai avea o lună de vacanţă, afară era frumos, iar el se ducea să vadă aparatele lui Dan. Şi o chestie secretă. Inima îi bătea cu putere. Numai să

nu-l enerveze, că Dan se înfuria cîteodată aiurea, nici nu știai de la ce.

Gheorghiță nu fusese niciodată în casă la Dan, dar știa unde stă. Pe lîngă casa lui trecea Potocul, pîrîul care străbătea satul. Se jucase de cîteva ori prin apa de trei palme de-acolo.

Mai toate casele din sat aveau poarta și ferestrele la stradă. Casa lui Dan nu era aşa. Avea un gard de scînduri nu prea înalt și dincolo de el se vedea curtea și grădina. Casa propriu-zisă era undeva pe latura îndepărtată. Era clădită pe o fundație înaltă și era mai mică decît casa lui Gheorghiță. Mai înspre fundul curții se vedea un șopron acoperit cu țiglă roșie. Prin curte alergau găini și vreo două rațe.

— Dane! Dane! strigă el, băgînd mîinile în buzunarul șortului.

În curtea vecină începu să latre un câine. Dar nu apăru nimeni.

— Dane! Dane! strigă și mai tare puștiul, cu un fel de disperare în glas.

Întinse gîtul și se uită peste gard. Într-un sfîrșit ușa casei se deschise și în prag apăru Dan într-un șort negru de pînză, care semăna cu niște chiloți de baie bătrînești, și un tricou roșu, fără mîneci.

— Salut, Dane! Ai zis să trec azi pe la tine. Ce faci? Ai timp? zise Gheorghiță dintr-o răsuflare.

Dan coborî treptele casei cu o figură preocupată.

— Hai în obor, îi răspunse el după ce ajunse jos.

Gheorghiță intră în curte. Se apropiе încet de Dan, zîmbind cît mai prietenos. Întinse mîna, iar Dan i-o apucă și i-o strînse. Apoi, cu un rînjet răutăcios, strînse tot mai tare.

— Au-au-auuu! țipă la un moment dat Gheorghiță, aplecîndu-se peste mîna prinsă în strînsoarea prietenu-lui său.

Dan îi eliberă palma.

— Vezi? zîmbi el. Fortă, băi! Fortă mușchiulară.

Și își încordă iar mușchii brațului. Gheorghiță își frecă disperat palma stîlcită.

— Hai, bă, să-ți arăt, zise Dan și se îndreptă spre dosul casei.

Acolo, după casă, pe o bucată de pămînt bătătorit, se ridica un stativ din fier înalt de vreun metru și jumătate: două țevi groase, înfipte în pămînt și unite sus de o altă țeavă, orizontală. Pe jos zăcea mai mulți butuci de lemn – unul cu un topor înfipt în el – și niște fiare rotunde. Pe unele Gheorghiță le recunoșcu: erau lame rotunde de disc, cum aveau tractoriștii la SMT. Doar că erau sudate două câte două și cu o bară de fier între ele.

— Hai să vezi cum se fac mușchii! îi explică Dan pe un ton protector. Uite, astea-s halterele mele, arătă el spre discurile cu bară. Alea de-acolo îs ganterele.

Gheorghiță văzu niște perechi de bile metalice mărițele, prinse tot aşa, câte două, cu o bară de fier între ele.

— Mi le-a făcut Mitru Bălu la SMT, se lăudă Dan. Ia uite-aici la mine!

Și negriciosul începu să-i dezvăluie prietenului său tainele forței fizice. Cu aceeași agitație nervoasă pe care Gheorghiță i-o știa bine, începu să ridice febril fiarele cu bile și discurile ruginite, cu barele din mijloc lustruite de palmele lui. Printre icnete și gîfîieli, îi arătă cum face exerciții la stativul acela de fier, că, uite, cu exercițiul ăsta se dezvoltă deltoizii, ăstalalt e pentru bicepsi, ăsta pentru tricepsi, ridicările sănt bune și pentru pectorali... După vreun sfert de oră fruntea îi era leoarcă de transpirație, iar părul lui lins și negru începu să lucească.

Buimăcit de avalanșa de informații, Gheorghiță îl privea admirativ. În clipa asta își dorea din răsputeri să

aibă și el mușchi din ăia, bicepși și tricepși, care se umflă și arată că ai forță. Dar putea să-și facă și el haltere și gantere! Taică-său era tractorist și i le putea suda la el, la SMT. Se și văzu exersând zilnic în curte sau în grădină. Și cînd ar fi făcut mușchi aşa, ca Dan, ce, s-ar mai fi temut el de Ovidiu sau Marcel? Poate... poate nici de Dan. Dar cînd se gîndi la asta și-și privi prietenul, avu impresia că acesta îi citește gîndul. Se sperie. Dan încetă brusc să zvîcnească din brațe și lăsă ganterele jos.

— Și... ăăă... cît faci? Adică după cît timp faci mușchi? bîigui repede Gheorghiță.

Dan îl privi cu superioritate.

— Băi, trebuie să lucrezi serios! În fiecare zi, știi? Un an, doi...

— Tu de cînd... lucrezi?

— Din clasa a patra.

— Și de unde știai...? Adică de unde știi cînd faci mușchi la tricepși și la... la ăialalți?

— Sînt exerciții speciale, îi explică Dan, apăsînd pe cuvîntul „speciale“. Am eu o carte, zise el brusc, sărind într-o parte. Hai să-ți arăt!

Un pic speriat de Dan, dar și atîțat, Gheorghiță se luă după acesta. Dan traversă curtea și o luă spre sopron.

— Hai, îl îndemnă el, deschizînd ușa subredă din scînduri, iar Gheorghiță îl urmă în construcția de bîrne, care mirosea a lemn și era răcoroasă.

Înăuntru era penumbră. O fereastră din dreptul ușii lăsa să intre lumina zilei, care se proiecta direct pe o masă de tîmplărie de lîngă peretele de-acolo. Dan se aplecă și scotoci prin sertarele unui scrin mare și scorojît de lîngă masă, de unde scoase niște cărțulii.

— Aicea-s toate! îi arătă el o carte subțire, cu foi galbene și o copertă hărtănită, pe care era desenat un

bărbat foarte musculos, cu un braț ridicat deasupra capului și îndoit spre ceafă.

Bărbatul avea într-adevăr mușchi peste tot, chiar și pe gît. Dar privirea lui Gheorghiță alunecă pe o revistă lucioasă de alături, cu o copertă viu colorată, pe care era o fotografie cu o femeie blondă și zîmbitoare, cu părul lung revărsat peste umeri și niște sîni goi și mari, mari de tot – cei mai mari sîni pe care-i văzuse în viața lui. Uită imediat de deltoizi și pectorali și exclamă, atingînd coperta broșurii:

— Asta ce-i?

Coperta era alunecoasă și era mai mare dragul să-ți plimbi buricele degetelor pe ea.

— Asta-i ce am vrut să-ți mai arăt, sări Dan. E tare de tot! N-ai văzut în viața ta aşa ceva!

Așa era.

— De unde-o ai? întrebă incitat Gheorghiță, coborînd vocea.

— Am făcut-o rost, îl informă Dan cu voce tare – prea tare, după părerea puștiului.

— Mă lași să mă uit prin ea? Numa' un piiic! imploră Gheorghiță.

Deși era pentru prima dată cînd vedea o asemenea revistă, știa ce era. Mai văzuse o dată la un flăcău din sat o carte de joc micuță cu o femeie goală, iar tînărul – care le-o arătase într-o seară tuturor puștilor, adunați ciorchine pe lîngă el – se lăudase că are acasă un pachet întreg, cu treizeci și două de cărți din asta. „Și fiecare gagică e altfel“, îi informase el cu un glas ademenitor. Treizeci și două de poze cu femei dezbrăcate! Femei cu care se putea face ce se face cu femeile dacă le întîlnești de-adevăratelea cînd sănt îmbrăcate aşa! Nu se știe de ce, fotografia aceea era la fel de fascinantă ca femeile ori fetele reale, ba, poate, chiar mai fascinantă,